

עת"א 13569/04/16 - ענאן עואלי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 13569-04-16 עואלי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	ענאן עואלי
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד החלטת הממונה על עבודות השירות שהורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות. העותר מבקש לאפשר לו להמשיך ולבצע את יתרת עבודות השירות על פי חישוב חוזר של יתרת הימים, לשנות את מקום עבודות השירות ולהעתיקו למקום אחר.

נימוקי העתירה :

המשיב שיבץ את העותר לביצוע עבודות שירות במועצה הדתית בעכו. כשהגיע לשם נמסר לו כי שיבוצו הועתק לבית הקשיש "לוליאן" בעכו. העותר החל לבצע את עבודות השירות ללא דופי, כעבור 3 ימים פנה לממונה ועדכן אותו כי קיים קושי רב להגיע ממקום מגוריו שבכפר "עאבלין" לבית הקשיש בעכו, ועל כן, הממונה העתיק את מקום עבודות השירות לבית חב"ד בקרית אתא.

העותר קיבל ביום 28/12/15 זימון לשימוע שיערך לו ביום 29/2/16. ביום 28/3/16 החליט המשיב על הפסקת ביצוע עבודות השירות והורה לו להתייצב בכלא צלמון ביום 11/4/16 לריצוי בפועל של יתרת התקופה - 111 יום.

העותר טוען כי התייצב לעבודות השירות באופן קבוע מדי יום, פרט לימים שנעדר באישור הממונה עקב מחלה. העותר אמנם לא חתם כשהתייצב לעבודה, אולם האחראי על עבודות השירות בכפר חב"ד "מר עקיבא" היה דואג לרישום הנוכחות ביומנו או במחשב שעמד לרשותו. במהלך חודש נובמבר או בסמוך לכך, בעקבות תלונות של אסירים שביצעו את עבודות השירות, הותקן שעון נוכחות המחייב רישום בטביעת אצבע.

העותר טוען כי האחראי, מר עקיבא, נהג באיפה ואיפה כלפי האסירים, כשבחלק מהמקרים נהג לקבל טובות הנאה מהאסירים. האחראי התנכל באופן אישי לעותר ודרש להעבירו למקום עבודה אחר משום שהעותר סירב לשתף איתו פעולה ואף הזהיר את יתר האסירים מלעשות כן. העותר הועבר בחודש פברואר למעון לבעלי צרכים מיוחדים, "בית

אלבין". העותר ביצע עבודות שירות במקום העבודה האחרון במשך חודש ימים, פרט ליומיים בהם שהה באבל ועוד יומיים נוספים לאחר קבלת אישור מהממונה.

עוד טוען העותר כי כ- 35 ימים בהם התייצב לעבודה לא נרשמו והושמטו ממניין הימים.

העותר הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא פוליסת ביטוח ונדון ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועונשים נלווים. מועד תחילת ריצוי עונש המאסר נקבע ליום 12/7/15. במסגרת גזר הדין הופעל מ.ע.ת. שהיה תלוי ועומד נגד העותר, בר הפעלה של 6 חודשים שנגזרו עליו בבית משפט השלום בעכו באופן חופף במלואו.

העותר התייצב באיחור של יום במשרדי הממונה, לטענתו, בשל טעות. עם הגיעו הציג העותר אישורי מחלה לפיהם נבצר ממנו להתחיל בעבודתו. העותר שובץ לעבודה במועצה הדתית עכו, הוסברו לו הכללים והתנאים בתקופת ריצוי עבודות השירות. העותר חתם על טופס ראיון והצבה (נספח א' לתגובה) ועל טופס "כללים והוראות לעובד שירות" (נספח ב').

העותר לא התייצב לעבודה במהלך כל חודש יולי בשל מחלה. בחודש אוגוסט נעדר העותר יום אחד בשל מחלה, אך נעדר בנוסף, 12 יום ללא אישור, כפי שעולה מטופס הנוכחות של חודש אוגוסט (נספח ג').

המפקח על העבודה במקום בו ריצה העותר את עונשו דיווח כי העותר עזב את מקום העבודה ללא אישור וללא ידיעת המעסיק. הוא איננו עונה לטלפונים ותפקודו לקוי.

נערכה שיחת בירור עם העותר ביום 19/8/15. העותר הוזהר וניתנה לו הזדמנות נוספת. שיחת הבירור תועדה בנספח ד', בחתימת ידו של העותר. בתגובה לטענות נגדו טען העותר "אני יצאתי בשעה 14:00 בגלל שהיו לי פצעי אנרגיה בראש ולא היה לי מס' טלפון של המפקח יאיר ולא הגעתי לעבודה בגלל שהייתי חולה בגב ולא דיווחתי למפקח". העותר הוזהר בחומרה שלא לחזור על מעשיו והובהרה לו תוצאת חזרתו על מעשיו.

למרות האזהרה, המשיך העותר להעדר מעבודתו. בחודש ספטמבר נעדר העותר 4 ימים ללא אישור, בחודש אוקטובר נעדר 12 יום ללא אישור, בחודש נובמבר נעדר 8 ימים ללא אישור ובחודש דצמבר - 4 ימים ללא אישור. פירוט ההיעדרויות מצוי בנספח ה'.

ביום 28/12/15 נערכה לעותר שיחת בירור נוספת (נספח ו') וניתנה לו הזמנה לשימוע.

בשיחת הבירור הוסבר לעותר כי זומן כיוון שהוא אינו מתייצב לעבודה באופן סדיר, יש לו היעדרויות רבות ללא אישור וגם ימי מחלה רבים. תגובת העותר "אני מצטער יש לי אישורי מחלה".

הזימון לשימוע היה על סמך העילות המפורטות בסעיף 51ט(א) לחוק העונשין:

- נעדר מהעבודה ללא אישור ממונה/רכז/מפקח/רופא.
- אינו מבצע כראוי את המשימות שהוטלו עליו או שהתנהגותו אינה מניחה את הדעת.

· לא ציית להוראות הממונה ולא קיים חובה המוטלת עליו.

למרות האזהרה השנייה ולמרות הזימון לשימוע, המשיך העותר להעדר. בינואר 2016 נעדר 7 ימים ללא אישור. כמו כן, נתקבלו דיווחים ממקום עבודתו לפיהם: ביום 17/1/16 לא ביצע הוראות ניקיון שניתנו לו, משתדל לא לעבוד, לא לעשות, ביום 19/1/16 נתפס מעשן חשיש במהלך העבודה, ביום 25/1/16 קיבל הוראה לנקות איזור מסוים בתחילת יום העבודה ועד סוף היום לא עשה זאת.

לאור תפקוד לקוי, עישון חשיש, היעדרויות רבות, נערכה לעותר שיחת בירור שלישית בסופה הוחלט על העברתו למקום עבודה אחר.

ממצאי בדיקת שתי שנערכה לעותר יומיים לאחר שנתפס מעשן, היו חיוביות והצביעו על שימוש בחשיש - הוגשה חוות דעת של מומחה מיום 8/3/16.

חרף כל המתואר, העותר המשיך להעדר רבות. בחודש פברואר נעדר 9 ימים ובחודש מרץ 2016 לא עבד ולו יום אחד, כמפורט בטפס הנוכחית (נספח יא).

בהתייחס לשימוש בסם, טען העותר בשיחת הבירור "סתם לקחתי ממישהו, לא ידעתי מה זה, חשבתי סיגריה רגילה".

במסגרת השימוע, ביום 29/2/16 הוטחו בפני העותר כל ההפרות הרבות, כמפורט בגיליון השימוע. בתגובה השיב העותר:

"אני השתמשתי בחשיש לפני חודש וחצי אבל לא בעבודה, בעבודה עישנתי אבל לא ידעתי שזה חשיש. אני חייב להעדר קצת מהעבודה כי אני חייב לעבוד ולפרנס את המשפחה. יחד עם זאת, בימים שעבד (צ"ל "שעבדתי") לטובת פרנסת המשפחה הבאתי אישורי מחלה. עישנתי שתי שכטות ואז הבנתי שזה חשיש וטענתי שזה חשיש וזהו".

התמונה הכללית הינה של עובד שירות שהפר ברגל גסה את ההזדמנויות יוצאות הדופן שניתנו לו, נעדר רבות מעבודתו, ללא אישור, בחלק מהתקופה נעדר כשהוא הולך לעבוד, לטענתו, לפרנסת משפחתו ומביא אישורי מחלה, הפר כללים החלים על עובד שירות עליהם התחייב בחתימת ידו. רוב תקופת עבודתו השירות טרם רוצתה, יותר ממחצית התקופה השתמש בסמים. בנסיבות אלה, הפסקת עבודתו השירות היתה מתחייבת שאם לא כן היה הדבר משדר מסר שלילי ביותר לגבי האפשרות להתחמק במופגן מביצוע עבודתו שירות. התנהלותו הבעייתית והמפרה של העותר, חזרה על עצמה בכל אחד משלושת מקומות העבודה אליהם הוצב.

טענות העותר כלפי האחראי באחד ממקומות העבודה הינן טענות בעלמא שלא נמצאו להן סימוכין כלשהן. כפי שב"כ העותר אישר בדיון - "אין כל ראיה פוזיטיבית".

יתר על כן, ההפרות וההיעדרויות היו בכל אחד משלושת מקומות העבודה אליהן הוצב העותר, כולל מקום העבודה הראשון בו האחראי היה אחר ולא "מר עקיבא".

לא כל עובד שירות מוזמן ל - 3 שיחות ברור בטרם שימוע. העותר הוסיף חטא על פשע וביצע גם עבירה פלילית של שימוש בסם במהלך ביצוע עבודות השירות. לא כל עובד שירות מופנה ל - 3 מקומות לביצוע עבודות שירות בזה אחר זה תוך מתן הזדמנויות חוזרות ונשנות למרות ההפרות הבוטות.

כפי שנקבע לא אחת, המרת עונש מאסר בפועל בעבודות שירות הינה פריבילגיה המאזנת בין הצורך להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל לבין הרצון לסייע בשיקומו, בנסיבות המתאימות.

העותר הוכיח, בהתנהגותו, שאין פניו לשיקום. העונש שנגזר על הנאשם כלל עונש מאסר חופף לאותה תקופה של 6 חודשים.

מקום בו נאשם לא מקבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונש זה ולא מבצע את המוטל עליו, ניתן לבטל לו את הפריבילגיה שניתנה לו. לא נראה שניתן לתת עוד אמון בנאשם ואין מקום למתן הזדמנות נוספת.

לעניין ביטול ביצוע עבודות שירות ראה רע"ב 8056/15, רע"ב 2955/11, רע"ב 2334/11.

סוף דבר, העתירה נדחית.

העותר יתייצב לריצוי ימי המאסר שנותרו לו, על פי חישוב של הממונה, ביום 11/5/16 בשעה 09:00 בבית כלא קישון.

ניתנה היום, ל' ניסן תשע"ו, 08 מאי 2016, בהעדר הצדדים.